

„A kormányprogramnak vannak olyan elemei, amelyek a mi programunkban is benne vannak. Ilyenek többek között a gyermekvállalás ösztönzését segítő családi adókedvezmények, az új vállalkozások támogatása, a minimálbér növelése, a helyi közigazgatásban, közszférában dolgozók bérének növelése, az üdülési kedvezmények. Emellett a kisebbségi ügyekben is sokat átvettek a mi programunkból.

Úgy értékeltük, hogy az elmúlt években sok lemaradás, visszalépés történt számos területen, ennek fényében mérlegeltünk. Arra a következtetésre jutottunk, hogy az obstruktív ellenzéki pozíciónak akkor van értelme, ha egy párt váltópárttá tud válni, vagyis a parlamenti ciklus végére képes 30-40 százalékos támogatottságot elérni. Ez az RMDSZ esetében nem életszerű lehetőség, így a konstruktív együttműködés mellett döntöttünk, amelynek részeként a parlamentben egyeztetünk a különféle törvényjavaslatokról, köztük a magyar kisebbséget érintő kezdeményezésekről is, mint a nyelvi jogok, az oktatás vagy a regionalizáció. Olyan kezdeményezésekben működünk majd együtt, amelyek a közösségünk érdekeit szolgálják. A 6-7 százalékos RMDSZ-nek valamibe bele kell kapaszkodnia a parlamentben, hiszen nem valószínű a 30-40 százalékos támogatottság.” Ezekkel a szavakkal indokolta meg az erdélyi Krónikának Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, hogy miért törekszik a kormánnyal való együttműködésre pártja az új román parlamentben.

Azonban nem tartanak ki a kormány mellett feltétlenül a magyar képviselők. „A kormányról szóló bizalmi szavazáson is elmondtam, hogy a kisebbségi jogok szavatolása, a nyelvi jogok biztosítása, a nyelvi charta alkalmazása, az oktatás és a restitúció mind fontos eleme annak, hogy a romániai társadalomban a bizalom szintje nőjön. Ha azonban mindez nem működik, akkor felmondjuk az együttműködést.”

Arra a kérdésre, hogy az együttműködés hogyan egyeztethető össze azzal, hogy miniszteri tárcát kapott a Nagy-Románia Pártból érkezett, magyarellenes megnyilvánulásairól hírhedt Lia Olguta Vasilescu, Kelemen Hunor azt válaszolta, hogy „Liviu Dragnea, a Szociáldemokrata Párt elnöke ezen aggályunk kapcsán azt mondta, ami a múltban volt, az a múlt része, ő pedig garantálja, hogy egyik minisztere sem képvisel majd magyarellenes attitűdöt.”

Az RMDSZ bizakodik az új külügyminiszter, Teodor Melescanu személyét illetően is, aki

„erkölcsi kötelességének” nevezte a magyar–román diplomáciai viszony javítását. Ahogy Kelemen Hunor fogalmazott, az egyik legdörzsöltebb, legtapasztaltabb külügyi szakember, aki képes is lenne ennek a megvalósítására.

A Sorin Grindeanu vezette, múlt szerdán beiktatott PSD–ALDE-kormány programja egyébként számos terület mellett a kisebbségek helyzetére is kitér. A dokumentum kisebbségekkel foglalkozó fejezetében a kormány vállalja, hogy lépéseket tesz annak érdekében, hogy szavatolják a kisebbségekhez tartozó polgárok jogát nemzeti önazonossága megőrzéséhez és fejlesztéséhez, hogy Románia alkotmánya, az EU-csatlakozás során vállalt kötelezettségek és a vonatkozó nemzetközi egyezmények szellemében teljes mértékben megnyilvánulhassanak a közéletben, a közigazgatásban, az oktatásban és a kultúrában, szabadon gyakorolhassák vallásukat, illetve használhassák anyanyelvüket.

A program szerint elő kívánják mozdítani a közös erőfeszítéseket és a párbeszédet a nemzeti kisebbségekkel a törvényhozási folyamat javítása és a nemzeti önazonosság megélése érdekében.

A kisebbségekkel kapcsolatos politika célja a nemzeti, kulturális, vallási és nyelvi identitás megőrzése. Küzdeni kívánnak a diszkrimináció ellen és toleranciát hirdetnek, valamint a sokszínűség értékeit népszerűsítik. Bátorítják a nemzetiségek közötti párbeszédet, és törekszenek a szélsőségeség, sovinizmus és antiszemitizmus minden formájának megszüntetésére, emellett a roma közösség helyzetének javítását is célul tűzik ki.

A kabinet vállalja, hogy támogatja a Romániában élő nemzeti kisebbségek státusát rögzítő kerettörvény elfogadását, valamint az ebben a törvényben rögzített intézmények létrehozását.

A kisebbségek anyanyelvén zajló oktatás témájában a kormány a parlamentben jelen levő kisebbségekkel való konzultációt követően az oktatási törvényhez kapcsolódó jogszabályt fogad el.

A kormány a kisebbségek nyelvi identitása, hagyományai és kultúrája megőrzése érdekében támogatja a kisebbségek kulturális intézményeit, ingó és ingatlan kulturális örökségének megőrzését, és felgyorsítja a kisebbségi egyházak és közösségek ingatlanainak visszaszolgáltatását.

Mindezek érdekében kormányzati intézkedéseket tesznek, így törvényeket is hoznak a regionális és kisebbségi nyelvek európai chartájának gyakorlatba ültetése érdekében, a kormány pedig támogatja a kisebbségek státusáról szóló törvény elfogadását. A kormány emellett anyagilag is támogatja a Nemzeti Kisebbségkutató Intézetet, és biztosítja a vallási örökség megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges feltételeket.

A kisebbségvédelem az ország EU-csatlakozása során tett vállalások szellemében abban is megnyilvánul, hogy alkalmazzák az oktatási törvény kisebbségi anyanyelvi oktatásra vonatkozó cikkelyeit, megerősítik a kisebbségek törvényhozói és végrehajtói struktúrákban való jelenlétének intézményes keretét országos és helyi szinten, egy esetleges közigazgatási átszervezés során pedig figyelembe veszik a különböző régiók hagyományait, nyelvét és kultúráját. Emellett biztosítják a kisebbségek számára az anyanyelvi rádió- és televízió-műsorokat. Fontos kitétel, hogy szabályozni kívánják a helyi közösségek jelképhasználatát is – kérdés, hogyan.

A leírtak legtöbbje bizakodásra ad okot, a tervezet tele van hangzatos ígéretekkel. Ismerve a múltat, optimizmusunk visszafogott.

M.T.